

دانشنامه فلسفه استنفورد (۷۴)

مکتب رواقی

درک بالتسلی

ترجمه حمزه موسوی

Baltzly, Dirk

سرشناسه: بالتسلی، درک

عنوان و نام پدیدآور: مکتب رواقی درک بالتسلم ترجمه حمزه موسوی.

مشخصات نشر: تهران: ققنوس، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۹۶ ص.

فروست: دانشنامه فلسفی استنفورد/ دبیر مجموعه: سرور علی، ۷۴.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۷۸-۳۰۸-۰

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: کتاب حاضر ترجمه مقاله‌ای اینترنتی تحت عنوان «Stoicism» از

دایرةالمعارف «Stanford Encyclopedia of Philosophy» است.

یادداشت: واژه‌نامه.

یادداشت: کتاب‌نامه.

یادداشت: نمایه.

موضوع: رواقیان

موضوع: Stoics

شناسه افزوده: موسوی، حمزه، ۱۳۶۴ -

شناسه افزوده: علیا، مسعود، ۱۳۵۴ -

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۵ م ۲ ب/ ۵۲۸ B

رده‌بندی دیویی: ۱۸۸

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۴۵۰۰۱۶۹

این کتاب ترجمه‌ای است از:

Stoicism

The Stanford Encyclopedia of Philosophy

Dirk Baltzly, Dec 6, 2013

این مجموعه با کسب اجازه از گردانندگان دانشنامه
فلسفه استنفورد (SEP) منتشر می‌شود.

انتشارات ققنوس

تهران، خیابان انارک، خیابان شهدای ژاندارمری،

شماره ۱۱۱، تلفن ۴۰۸۶۴۰۶۶

* * *

دانشنامه فلسفه استنفورد (۷۴)

دبیر مجموعه: مسعود شیا

مکتب رواقی

درک بالتسلی

ترجمه حمزه موسوی

چاپ اول

۱۶۵۰ نسخه

اسفندماه ۱۳۹۵

چاپ پڑمان

حق چاپ محفوظ است

شابک: ۰ - ۳۰۸ - ۲۷۸ - ۶۰۰ - ۹۷۸

ISBN: 978 - 600 - 278 - 308 - 0

www.qoqnoos.ir

Printed in Iran

۶۰۰۰ تومان

فهرست

پیشگفتار دبیر مجموعه	۷
درآمد	۱۱
۱. منابع اطلاعات ما درباره رواقیان	۱۵
۲. فلسفه و زندگی	۲۱
۳. نظریه سزیکو	۲۳
۴. منطق	۳۱
۵. اخلاق	۵۱
۶. تأثیر مکتب رواقی	۷۱
کتابنامه	۸۳
واژه‌نامه انگلیسی به فارسی	۹۰
نمایه	۹۱

پیشگفتار دبیر مجموعه

بسیاری از کسانی که در ایران به نحوی از انحا کار فلسفی می‌کنند و با فضای معارف اینترنت نیز بیگانه نیستند نام دانشنامه فلسفه استفورد^۱ را شنیده‌اند و چه‌بسا از این مجموعه کم‌نظیر بهره نیز برده باشند. این دانشنامه به‌طرح نیکویی است که اجرای آن در سال ۱۹۹۵ در دانشگاه استفورد آغاز شد و همچنان ادامه دارد. به لطف کمک‌هایی که گردانندگان این مجموعه از آنها برخوردار شده‌اند، متن کامل تمامی مقالات این دانشنامه در اینترنت رایگان و به آسان‌ترین شکل در دسترس خوانندگان علاقه‌مند قرار گرفته است.

نگاهی به ساختار و مندرجات مقاله‌ها، مرور کارنامه نویسندگان آنها، که عموماً در حیطه کار خویش صاحب‌نام و تألیفات درخور اعتنا هستند، گواهی می‌دهد که با مجموعه‌ای خواندنی مواجهیم، مجموعه‌ای که غالباً مدخل‌های مناسبی برای ورود به گستره‌های متنوع فلسفی به دست می‌دهد. به این اعتبار، می‌توان به جرئت گفت کسی که می‌خواهد اولین بار با مسئله یا مبحثی در فلسفه آشنا شود، یکی از گردانندگان راهگشایی که پیش رو دارد این است که ابتدا به سراغ مدخل مدخل‌های مربوط به آن در این دانشنامه برود.

دانشنامه فلسفه استفورد (به سرپرستی دکتر ادوارد ن. زالتا^۲)

1. *Stanford Encyclopedia of Philosophy* (SEP)

2. Edward N. Zalta

افزون بر این که پیوندی فراگیر میان فضای دانشگاهی و عرصه عمومی برقرار کرده، ویژگی‌های درخور توجه دیگری هم دارد. حجم بسیاری از مقاله‌های این دانشنامه چشمگیر است. ظاهراً دست نویسندگان در شرح و بسط کثیری از موضوعات و مباحث باز بوده است. دیگر این که در کنار مدخل‌های نام آشنا گاه به موضوعات و مسائل کم و بیش بدیعی پرداخته شده است که شاید در نظر اول ورودشان به دانشنامه‌ای فلسفی غریب بنماید و در عین حال خواننده را به بازاندیشی دربارهٔ دامنهٔ تفکر فلسفی و نسبت آن با دست جهان خویش فراخواند. کتابنامه‌های مندرج در پایان مقاله‌ها نیز، که معمولاً به دقت تدوین شده‌اند، یکی از محسنات این دانشنامه است که ویژه به کار دانشجویان و محققانی می‌آید که می‌خواهند در زمینه‌ای خاص پژوهش کنند. این را هم نباید از نظر دور داشت که خاسته این دانشنامه به هیچ روی موجب نشده است که متفکران و مباحث فلسفهٔ فارسی نادیده گرفته شوند.

انتشار تدریجی این دانشنامه زبان فارسی و فراهم کردن امکان مواجههٔ شمار هرچه بیشتری از خوانندگان علاقه‌مند با آن، چه بسا استمرار همان غایتی باشد که مورد نظر بانیان این مجموعه است. بر این اساس، در گام نخست انتخابی اولیه از میان مدخل‌های پیشنهادی که در دانشنامه آمده است صورت گرفته و کار ترجمهٔ آن‌ها به سعادت بجای که با این طرح همکاری دارند به تدریج پیش می‌رود. ترجمهٔ کل دانشنامه البته غایتی بلندپروازانه است، به ویژه با توجه به این که هنوز همهٔ مقاله‌ها و ابواب به نگارش در نیامده‌اند. با این حال، تلاش بر این است که، در صورت فراهم بودن شرایط، انتشار این مجموعه استمرار پیدا کند و به سرنوشت مجموعه‌هایی دچار نیاید که آغازی چشمگیر داشته‌اند ولی دولتشان چندان پاینده نبوده است.

روال غالب این است که هر کدام از مدخل‌ها در یک مجلد منتشر شود، اما در مواردی که حجم یک مدخل از حداقل لازم برای این که به

هیئت مجلدی مستقل منتشر شود کمتر باشد، آن مدخل همراه با مدخل دیگری که با آن قرابت موضوعی دارد انتشار می‌یابد. به توصیهٔ دکتر زالتا، نسخهٔ اساس ترجمه‌ها آخرین ویراستی خواهد بود که در بخش آرشیو دانشنامه درج شده است، و همین امر در چاپ‌های مجدد ترجمه‌ها مبنای قرار خواهد گرفت. در مرحلهٔ ویرایش، تمامی ترجمه‌ها سطر به سطر با متن انگلیسی مقابله خواهند شد تا عیار کار درخور این مجموعه باشد. در این میان تلاش می‌شود توازن شایسته‌ای میان احترام به سبک و زبان هر مترجم از یک سو و اقتضائات مجموعه از سوی دیگر به دست آید. طبع انتشار این مجموعه شاید فردی بوده باشد، اما اجرا و اتمام آن البته کاری جمعی است و با تلاش مشترک و همراهی دوستانی میسر می‌شود که در این دل می‌سپارند. افزون بر ترجمانی که در این طرح همکاری می‌کنند، سپاس از دیگرانی هستم که مساعدتشان پشتمان را اجزای شایستهٔ آن است. بویژه از آقای دکتر زالتا و سایر گردانندگان دانشنامه قدردانی می‌کنم که اجازه دادند مجموعه حاضر به زبان فارسی منتشر شود. همچنین، باید یاد کند از آقای امیر حسین زادگان، مدیر انتشارات ققنوس، که زمینهٔ اجرای طرح را فراهم کردند؛ آقای دکتر سید نصرالله موسویان، که یاری بی‌دریغشان برای این مجموعه بسیار مغتنم بوده است؛ آقای احمد تهوری، که در تسهیل ارتباطات نقش مؤثری داشته‌اند؛ و آقای جهانگیر ملک محمدی و یکایک همکاران ایشان در بخش فنی انتشارات، که می‌کوشند این مجموعه با شمس و ماهبان درخور منتشر شود.

مسعود علی

زمستان ۱۳۹۲